

Briuselis, 2021 02 23
SWD(2021) 36 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS
POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

pridedamas prie

pasiūlymo dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMO
dėl Sąjungos dalyvavimo kelių valstybių narių bendrai vykdomoje Europos metrologijos
partnerystėje

{COM(2021) 89 final} - {SEC(2021) 91 final} - {SWD(2021) 35 final}

Santraukos lentelė
Europos metrologijos partnerystės poveikio vertinimas
A. Būtinybė imtis veiksmų
Kokia tai problema ir kodėl ji yra ES masto?
Metrologija – mokslinis matavimo tyrimas. Jos poveikis ekonominei ir socialinei veiklai yra didelis, todėl ji yra viešoji gėrybė. Šiuo metu metrologijos mokslinių tyrimų programos nedaro poveikio ES lygmeniu, nes veikla yra fragmentiška ir dubliuojamos valstybių narių pastangos. Ši padėtis yra susiklosčiusi dabar, kai Europa susiduria su didėjančia pasauline konkurencija metrologijos srityje, nes didėja metrologijos sprendimų, skirtų besiformuojančioms technologijoms ir kuriamiems naujiems produktams, poreikis. Be to, visuomenei kyla vis daugiau uždavinių, dėl kurių reikia patikimų standartų ir taisyklių, todėl būtina skubiai spręsti nepakankamo metrologijos integravimo į inovacijų sistemą Europos lygmeniu problemą.
Ką reikėtų pasiekti?
Iki 2030 m. įgyvendinant iniciatyvą per specializuotus visos Europos tinklus turėtų būti pateikti metrologijos sprendimai, kurie būtų bent jau lygiaverčiai geriausių pasaulinio masto veikėjų sprendimams. Šie metrologijos sprendimai turėtų padėti parduoti naujus novatoriškus produktus ir paslaugas diegiant ir naudojant pagrindines besiformuojančias technologijas. Šie sprendimai taip pat turėtų padėti visapusiškai ir veiksmingai rengti ir įgyvendinti konkrečius standartus ir reglamentus, kuriais grindžiama viešoji politika, skirta visuomenės uždaviniams spręsti.
Kokia būtų papildoma ES lygmens veiksmų nauda (subsidiarumas)?
Iš iki šiol ES lygmeniu skirtos paramos matyti, kad visoje Europoje galima skatinti reikšmingą metrologijos mokslinių tyrimų pastangų integravimą. Kol kas integracija skatinama pagal principą „iš apačios į viršų“ bendradarbiaujant projektų lygmeniu. Atsižvelgiant į didėjančią metrologijos svarbą sudarant palankesnes sąlygas besiformuojančioms technologijoms ir reaguojant į visuomenės uždavinius, metrologijos pastangų integravimas turi būti strategiškesnis, kad būtų sustiprintas mokslinių tyrimų kryptingumas. Todėl ES lygmens veiksmų pridėtinė vertė po 2020 m. bus gauta kuriant ir įgyvendinant programavimu pagrįstą metodą, skirtą metrologijos moksliniams tyrimams besiformuojančių technologijų ir visuomeninės svarbos srityse.
B. Sprendimai
Kokių yra galimybių pasiekti šiuos tikslus? Ar viena iš politikos priemonių pasirinkta kaip tinkamiausia? Jei ne, kodėl?
Atskaitos politikos priemonė – finansavimas, teikiamas kvietimų teikti pasiūlymus pagrindu pagal programos „Europos horizontas“ darbo programą. Pasirinkus šią politikos priemonę nebus galima į veiksmus įtraukti institucionalizuoto nacionalinio finansavimo. Poveikis būtų susijęs tik su atskirų projektų rezultatais. Antroji politikos priemonė – sukurti bendrai finansuojamą partnerystę, kurioje nacionalinių metrologijos institutų konsorciumas bendrai finansuoja veiksmus ir kartu naudojamos programos „Europos horizontas“ lėšos. Pagal šią politikos priemonę bus apribotos galimybės dalyvauti metrologijos institutų konsorciui nepriklausantiems subjektams. Trečioji politikos priemonė – institucionalizuota partnerystė pagal SESV 185 straipsnį. Remiantis išankstiniais viso iniciatyvos laikotarpio įsipareigojimais, institucionalizuotas nacionalinis finansavimas bus panaudotas ilgalaikiai tvarių Europos metrologijos tinklų sistemai, kurioje daugiausia dėmesio bus skiriama metrologijos mokslinių tyrimų pajėgumams stiprinti ES lygmeniu pagrindinėse srityse, kuriose daromas poveikis naujoms technologijoms ir visuomenės uždaviniams. Ši finansavimo priemonė suteiks galimybę įtraukti įvairius išorės dalyvius į metrologijos vertės grandinę, įskaitant standartus nustatančius subjektus ir reguliavimo institucijas, taip pat pramonės atstovus ir kitus galutinius naudotojus. Dėl šių priežasčių pirmenybė teikiama šiai politikos priemonei.

Kokios yra įvairių suinteresuotųjų subjektų nuomonės? Kas kuriai galimybei pritaria?
Visų tipų atsakiusių suinteresuotųjų šalių nuomonės yra nuoseklios ir rodo, kad pirmenybė teikiama 185 straipsnyje numatytai institucionalizuotai partnerystei, nes ji suteikia galimybių įgyvendinti ilgalaikį, strateginį ir programavimu pagrįstą metodą.
C. Tinkamiausios politikos priemonės poveikis
Kokie būtų tinkamiausios politikos priemonės (jei jos nėra – pagrindinių politikos priemonių) pranašumai?
Ekonominė nauda yra ir tiesioginė, ir netiesioginė. Tiesioginė nauda – išaugęs matavimo prietaisų ir susijusių paslaugų pardavimas pramonei. Apskaičiuota, kad tai gali sudaryti 50 mln. EUR per metus. Be to, tikslas skatinti inovacijas strateginėse taikymo srityse netiesiogiai turi papildomą ilgalaikį svėrto poveikį pardavimui. Socialinė nauda ir nauda aplinkai yra tiesiogiai susijusios su specializuotais metrologijos tinklais. Tinklai teikia konkrečius metrologijos sprendimus visiems metrologijos vertės grandinės suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant pramonę, galutinius naudotojus ir piliečius.
Kokios būtų tinkamiausios politikos priemonės (jei jos nėra – pagrindinių politikos priemonių) įgyvendinimo išlaidos?
Pagrindinės išlaidos yra susijusios su iniciatyvos administravimo išlaidomis, kurios negali viršyti 5 proc. viso biudžeto. Kaip pranešta, ankstesnių iniciatyvų pagal SESV 185 straipsnį administravimo išlaidų procentinė dalis buvo mažesnė.
Koks bus poveikis MVĮ ir konkurencingumui?
Šia iniciatyva bus padedama MVĮ ir didelėms įmonėms užimti pasaulinės rinkos dalį parduodant naujus novatoriškus produktus ir paslaugas ir taip didinti konkurencingumą, nes bus sudarytos palankesnės sąlygos įsisavinti besiformuojančias technologijas ir jomis naudotis. Iniciatyva padės rengti ir įgyvendinti paskirtį atitinkančius standartus ir taisykles, todėl sumažės įmonių reikalavimų laikymosi išlaidos ir taip bus dar labiau padidintas konkurencingumas.
Ar tai turės didelį poveikį nacionaliniams biudžetams ir administravimo subjektams?
Sutelkus išteklius ir dėmesį į bendrus strateginius prioritetus, vykdamą šią iniciatyvą bus sudarytos sąlygos valstybėms narėms didinti savo viešųjų investicijų efektyvumą ir grąžą atsižvelgiant į daromo ekonominio ir socialinio poveikio mastą. Kalbant apie finansinius įsipareigojimus, poveikis būtų toks, kad nacionalinis finansavimas būtų skiriamas per visą iniciatyvos įgyvendinimo laikotarpį. Administruojant iniciatyvą Europos lygmeniu per specialią įgyvendinimo struktūrą turėtų būti sumažinta administracinė našta nacionaliniu lygmeniu.
Ar bus dar koks nors didelis poveikis?
Pagal šią iniciatyvą metrologijos finansavimą skiriant strateginiams prioritetams, Europa galės išlikti pasauline lydere metrologijos mokslinių tyrimų srityje bent jau prilygdama mūsų konkurentams. Šia iniciatyva Europai bus sudarytos sąlygos veiksmingiau reaguoti į dabartinį spartų socialinės pertvarkos tempą, rengiant paskirtį atitinkančius matavimo sprendimus, skirtus visuomenės uždaviniams tokiose srityse kaip sveikata, aplinka ir energetika spręsti. Tai taip pat padidins Europos gebėjimą veiksmingai reaguoti į pasaulines ekstremaliasias situacijas, pavyzdžiui, COVID-19 pandemiją. Ši iniciatyva suteiks Europai galimybę tapti lydere nustatant sąžiningas ir skaidrias tarptautinės prekybos taisykles ir reaguojant į tokias pasaulines ekstremaliasias situacijas, kaip COVID-19 pandemija.
Proporcingumo principui?
Tinkamiausia politikos priemonė yra vienintelė priemonė, kuria siekiama visų tikslų.

D. Tolesni veiksmai
Kada politika bus persvarstoma?
Ne vėliau kaip 2024 m. pabaigoje bus atlikta laikotarpio vidurio peržiūra, kurioje, be kita ko, bus įvertinta pažanga siekiant tikslų, įskaitant pasitraukimo strategiją, grindžiamą visos Europos tinklais.